



ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě rozhodl samosoudcem JUDr. Petrem Indráčkem v právní věci

žalobce: V. Q. N.
státní příslušnost Vietnamská socialistická republika
zastoupen advokátem Mgr. Ondřejem Fialou
sídlem Václavské náměstí 808/66, 110 00 Praha 1

proti
žalovanému: **Ministerstvo vnitra ČR**
sídlem 170 34 Praha 7, Nad Štolou 3

o žalobě proti rozhodnutí ze dne 12. 1. 2021, č.j. OAM-117/LE-BA02-HA10-2020,
o udělení mezinárodní ochrany

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků **nemá právo** na náhradu nákladů řízení.

Shodu s prvopisem potvrzuje

Odůvodnění:

1. Rozhodnutím ze dne 12. 1. 2021, č.j. OAM-117/LE-BA02-HA10-2020 žalovaný Ministerstvo vnitra České republiky rozhodlo o neudělení mezinárodní ochrany žalobci podle ust. § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“). V průběhu správního řízení vzal žalovaný za objasněno, že důvodem žádosti žalobce o udělení mezinárodní ochrany je legalizace jeho pobytu na území České republiky, neboť vstoupil a pobýval na tomto území nelegálně. Návrat do země původu žalobce odmítá kvůli dluhům u věřitelů, které zamýšlí splácet z území České republiky. Tyto důvody podle žalovaného nebylo možno podřadit pod důvody taxativně vymezené v ust. § 12 písm. a), b) zákona o azylu a jelikož žalovaný neshledal ani důvody pro udělení mezinárodní ochrany podle ust. § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona o azylu, rozhodl tak, že se mezinárodní ochrana žalobci neuděluje.
2. Žalobce proti uvedenému rozhodnutí podal včasnou žalobu ze dne 28. 1. 2021, ve které vytýkal žalovanému porušení zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“) v ust. § 2 odst. 1, § 3, § 50 odst. 2 a odst. 3 a § 68 odst. 3. Zároveň vytýkal žalovanému porušení ust. § 12 zákona o azylu, neboť splňuje podmínky pro udělení azylu, porušení § 14a zákona o azylu, neboť v případě nuceného návratu mu hrozí nebezpečí vážné újmy a porušení čl. 3 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod. Žalobce jako hlavní důvod pro udělení mezinárodní ochrany uvedl, že se v zemi původu zadlužil u mafie a že v případě jeho návratu se obává věřitele a jeho nátlaku na splácení dluhu, který chtěl splácet na základě práce zde. Žalobce má proto odůvodněný strach z pronásledování. „Subjektivní důvod odůvodněného strachu“ odůvodňuje tím, že v případě návratu do země původu je jisté, že by došlo k pronásledování ze strany věřitele (mafie). V zemi původu je tak v ohrožení ponižujícího zacházení. V případech pronásledování ze strany soukromých osob je stěžejní otázkou, zda má žalobce reálnou možnost využít účinnou ochranu poskytovanou státními orgány. O této otázce podle žalobce však v odůvodnění napadeného rozhodnutí chybí skutkové závěry o tom, zda by se mu této pomoci dostalo. Fungování systému poskytování ochrany před kriminálním jednáním se však žalovaný zabýval toliko povrchně a žalobce v této souvislosti poukázal na zprávy týkající se oblasti lidských práv za rok 2019 Ministerstva zahraničí USA pojednávající o významných problémech v oblasti dodržování lidských práv, o problémech souvisejících s nezávislostí justice a korupcí. Žalovaný nevyužil dostatek přesných a aktuálních informací a neprovedl tak všechny důkazy potřebné ke zjištění skutkového stavu, přičemž nijak tak svůj postup neodůvodnil. V závěru své žaloby žalobce uvedl, že se domnívá, že svým azylovým příběhem splňuje důvody pro udělení mezinárodní ochrany podle § 12, § 14 či § 14a zákona o azylu. Navrhoval, aby napadené rozhodnutí žalovaného bylo zrušeno a věc vrácena žalovanému k dalšímu řízení.
3. Žalovaný navrhoval zamítnutí žaloby jako nedůvodné.
4. Krajský soud vycházel z napadeného rozhodnutí žalovaného ze dne 12. 1. 2021, č.j. OAM-117/LE-BA02-HA10-2020 a z připojeného správního spisu žalovaného téhož čísla jednacího a poté dospěl k závěru, že žaloba není důvodná. Při řízení o žalobě žalobce vycházel přitom krajský soud z ust. § 65a násl. zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád

správním, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“) a ze skutkového a právního stavu, který tu byl dán v době rozhodování žalovaného, přičemž napadené rozhodnutí přezkoumal v mezích žalobních bodů (ust. § 75 odst. 1, 2 s. ř. s.).

5. Z hlediska skutkových zjištění vyplývajících z připojeného správního spisu žalovaného vzal v daném případě krajský soud za prokázáno, že žalobce podal žádost o udělení mezinárodní ochrany dne 20. 10. 2020. Učinil tak v Zařízení pro zajištění cizinců Balková, kde byl zajištěn rozhodnutím žalovaného ze dne 21. 10. 2020. Při poskytnutí údajů k žádosti o mezinárodní ochranu uvedl, že v roce 2019 odletěl z Hanoje někam do nějakého státu; nebyl schopen říci, o jaký stát šlo. Po týdnu pobytu v tomto státě jej převezli autem do Německa a následně po pár dnech byl převaděči převezen do České republiky v únoru 2020. Po 10 měsících jej opětovně zavezli autem do Německa, kde jej chytila policie. Jako důvody své žádosti o mezinárodní ochranu uvedl, že by tady chtěl žít a pracovat, protože tady je lepší životní úroveň. V provincii, kde bydlí, jsou často povodně a nemůže tam najít práci. Navíc byl zadlužen ve větším množství peněz. Dne 6. 11. 2020 byl s žalobcem proveden pohovor k jeho žádosti o udělení mezinárodní ochrany. Z protokolu o tomto pohovoru krajský soud zjistil, že žalobce jako důvod opuštění země původu uvedl ekonomické problémy a také to, že ve středním Vietnamu jsou povodně. Pracoval tam jako zedník a pomocník na stavbách. Z Vietnamu vycestoval bez problémů za pomoci převaděčů. Žádné problémy se státními orgány či policií tam neměl. V České republice pobýval bez povolení k legálnímu pobytu a o mezinárodní ochranu nepožádal dříve, neboť nerozumí českému jazyku a českým zákonům. Chce tady pracovat a vydělávat peníze. Ve Vietnamu má dluh u mafie. Jedná se o černou společnost. Součástí správního spisu žalovaného jsou rovněž zprávy o zemi původu žalobce, a to:

- informace Ministerstva vnitra Velké Británie ze dne 9. 9. 2019 nazvaná „ Zpráva britského ministerstva vnitra ze zjišťovací mise ve Vietnamu“,
- zpráva mezinárodní organizace pro migraci (IOM) 2019 – údaje o zemi – Vietnam a
- informace odboru azylové a migrační politiky MV ČR ze dne 1. 9. 2020 o bezpečnostní a politické situaci ve Vietnamu.

Podle protokolu o seznámení s podklady pro rozhodnutí ve věci mezinárodní ochrany byl žalobce dne 7. 1. 2021 seznámen s výše uvedenými podklady a informacemi o zemi původu. Nenavrhoval přitom žádné doplňující podklady pro rozhodnutí ani žádné informace, které by měl žalovaný vzít v úvahu při posouzení jeho žádosti o udělení mezinárodní ochrany.

6. Podle ust. § 2 odst. 4 zákona o azylu se pronásledováním rozumí závažné porušení lidských práv, jakož i opatření působící psychický nátlak nebo jiná obdobná jednání anebo jednání, která ve svém souběhu dosahují intenzity pronásledování, pokud jsou prováděna, podporována nebo trpěna původci pronásledování. Podle odstavce 5 téhož ustanovení ochranou před pronásledováním nebo vážnou újmou se rozumí zejména přiměřené kroky příslušných státních orgánů, strany nebo organizace, včetně mezinárodní organizace kontrolující stát nebo podstatnou část jeho území, směřující k zabránění pronásledování nebo způsobení vážné újmy, zejména zavedením účinného právního systému pro odhalování stíhání a trestání jednání představující pronásledování nebo vážnou újmu za předpokladu, že je taková ochrana účinná, není pouze přechodná a cizinec k ní má přístup. Podle odstavce 6 téhož ustanovení původcem pronásledování

nebo vážné újmy se rozumí státní orgán, strana nebo organizace ovládající stát nebo podstatnou část území státu, jehož je cizinec státním občanem, nebo v němž měla osoba bez státního občanství poslední trvalé bydliště. Původcem pronásledování nebo vážné újmy se rozumí i soukromá osoba, pokud lze prokázat, že stát, strana nebo organizace včetně mezinárodní organizace kontrolující stát nebo podstatnou část jeho území, nejsou schopny nebo ochotny odpovídajícím způsobem zajistit ochranu před pronásledováním nebo vážnou újmu.

7. Podle ust. § 12 zákona o azylu, se azyl cizinci udělí, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že cizinec
 - a) je pronásledován za uplatňování politických práv a svobod nebo
 - b) má odůvodněný strach z pronásledování z důvodu rasy, pohlaví, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů ve státě, jehož občanství má, nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, ve státě jeho posledního trvalého bydliště.
8. Podle ust. § 14a odst. 1 zákona o azylu, se udělí doplňková ochrana cizinci, který nesplňuje důvody pro udělení azylu, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že v jeho případě jsou důvodné obavy, že pokud by byl cizinec vrácen do státu, jehož je státním občanem, nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, do svého posledního trvalého bydliště, by mu hrozilo skutečné nebezpečí vážné újmy podle odst. 2 a že nemůže nebo není ochoten z důvodu takového nebezpečí využít ochrany státu, jehož je státním občanem, nebo svého posledního trvalého bydliště.
9. Podle odst. 2 téhož ustanovení, se za vážnou újmu podle tohoto zákona považuje
 - a) uložení nebo vykonání trestu smrti,
 - b) mučení nebo nelidské či ponižující zacházení nebo trestání žadatele o mezinárodní ochranu,
 - c) vážné ohrožení života civilisty nebo jeho lidské důstojnosti z důvodu svévolného násilí v situaci mezinárodního nebo vnitřního ozbrojeného konfliktu, nebo
 - d) pokud by vycestování cizince bylo v rozporu s mezinárodními závazky České republiky.
10. Krajský soud považuje za vhodné připomenout, že žalobou napadené rozhodnutí přezkoumal v mezích namítaných žalobních bodů, tak jak byly uvedeny v žalobě žalobce ze dne 28. 1. 2021. Podle žalobce žalovaný nezjistil řádně skutkový stav, který je nezbytný v rozsahu s přihlédnutím k okolnostem případu, tak jak mu ukládá ust. § 3 správního řádu, v důsledku čehož porušil ust. § 12 a § 14a zákona o azylu (na straně 9 své žaloby žalobce navíc uvedl porušení ust. § 14 zákona o azylu, aniž by blíže v žalobě specifikoval, v čem konkrétně spatřuje důvody pro udělení azylu z humanitárních důvodů). Zdůraznil, že jako hlavní důvod své žádosti o mezinárodní ochranu v průběhu správního řízení uvedl skutečnost, že se v zemi původu zadlužil u mafie, v důsledku čehož se obává návratu z důvodu nátlaku věřitele na splácení dluhu. V případě návratu by došlo k jeho pronásledování ze strany věřitele – mafie. Žalovaný si podle něj neopatřil dostatečné informace k posouzení efektivnosti ochrany ze strany státních orgánů v případě nezákonného jednání soukromých osob. Krajský soud k uvedené žalobní námitce musí především poznamenat, že v rámci poskytnutí údajů k žádosti o mezinárodní ochranu dne 2. 11. 2020 žalobce uvedl, že je zadlužen ve větším množství

peněz a o žádné hrozbě ze strany věřitelů se vůbec nezmínil. Teprve v rámci pohovoru k žádosti o mezinárodní ochranu dne 6. 11. 2020 až na otázku, od koho si peníze půjčil, odpověděl, že od „mafie, je to černá společnost“. Taktéž při seznámení se s podklady pro vydání rozhodnutí obavy z případného jednání věřitelů nijak nekonkretizoval a nenavrhoval žádné doplňující informace, které by měl žalovaný pro své rozhodnutí vzít v potaz. Teprve až v podané žalobě žalovanému vytýkal, že si pro své rozhodnutí neopatřil informace týkající se efektivnosti ochrany v případě potřeby pomoci ze strany státních orgánů. Uvedené žalobní námitky hodnotí krajský soud jako nedůvodné. Z údajů žalobce totiž vyplynulo, že zemi původu Vietnam opustil z čistě ekonomických důvodů spočívajících v potřebě vydělat si na splácení dluhu. Za pomoci převaděčů přicestoval nejprve do České republiky a posléze do Německa, odkud byl vrácen policií na území České republiky. Pobýval zde po celou dobu nelegálně a oznámením Policie České republiky, Krajského ředitelství policie Ústeckého kraje, odboru cizinecké policie, oddělení pobytové kontroly, pátrání a eskort ze dne 17. 10. 2020 bylo zahájeno správní řízení ve věci správního vyhoštění žalobce podle ust. § 119 odst. 1 písm. b) bod 3, § 119 odst. 1 písm. b) bod 4 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky. Žalobcem uváděné ekonomické důvody spočívající v nedostatku práce v zemi původu, povodní ve středním Vietnamu či potřebu vydělat si zde finanční prostředky na úhradu dluhu rozhodně nelze podřadit pod důvody taxativně vymezené pro možnost udělení mezinárodní ochrany, ať již formou azylu či doplňkové ochrany. Součástí správního spisu žalovaného je i zmíněna informace Ministerstva vnitra Velké Británie ze dne 9. 9. 2019, ve které se mimo jiné pojednává o legislativě proti zákonnému půjčování peněz. Podle této zprávy „vymáhání dluhu, při němž dochází k nadávání, házení špíny či odpadků, narušování městské krajiny, atd. a tudíž k porušování nařízení č. 158/2013/ND-CP o trestech za porušování správních předpisů v sektorech kultury, sportu, turistického ruchu a reklamy, bude mít za následek uložení správních sankcí“. Dále se ve zprávě uvádí, že „vymáhání dluhu, při němž dojde k újmě dlužníků, škodě na zdraví a majetku v rozsahu trestní odpovědnosti, může mít za následek potrestání za související trestné činy, jako jsou např. vražda, úmyslné zranění, pohrůžka smrtí, nezákonné zatčení, úmyslné poškození majetku, zabavení majetku, zničení majetku atd.“. Co se týče policejní ochrany, ve zprávě se uvádí, že ministerstvo veřejné bezpečnosti sdělilo realizačnímu týmu mise, že vzhledem k závažnosti trestného činu „úvěru načerno“ a souvisejících trestných činů vláda nařídila tomuto ministerstvu, aby tuto trestnou činnost potlačovalo. Ministerstvo veřejné bezpečnosti uvedlo, že si uvědomuje, že lichva je zdrojem trestné činnosti a to nejen na ministerstvu veřejné bezpečnosti, ale v rámci celé vlády. V případě skutečného nebezpečí ohrožení ze strany soukromých osob – věřitelů (mafie) by tedy žalobce měl nepochybně možnost požádat o poskytnutí ochrany příslušné státní orgány země původu. Z obsahu správního spisu vyplynulo, že žalobce v průběhu správního řízení žádné nezákonné násilné jednání ze strany věřitele v průběhu správního řízení neuvedl. Pokud by toto nebezpečí bylo reálné, pak citované použité informace o Vietnamu dokládají dostatečně, že v této zemi existují právní normy ochrany práv občanů proti nežádoucímu jednání soukromých osob a těchto ochranných prostředků by měl žalobce nepochybně možnost využít. Za této situace není možno jeho návrat do země původu považovat za důvod hrozby nebezpečí vážné újmy v důsledku, kterého by připadlo do úvahy udělení doplňkové mezinárodní ochrany ve smyslu ust. § 14a zákona o azylu či udělení azylu podle § 12 téhož zákona. Na tomto závěru nic nemohou změnit ani žalobou namítané obecné

problémy spočívající v nedostatečném dodržování v oblasti lidských práv či v problémech korupce. Jako důvodná neshledal krajský soud ani vytýkaná porušení jednotlivých ustanovení správního řádu, neboť taková porušení ze správního spisu zjištěna soudem nebyla. Naopak, dle názoru krajského soudu si žalovaný opatřil dostatek skutkových zjištění, jednak ze samotné žádosti žalobce o mezinárodní ochranu a z provedeného pohovoru k této žádosti, jakož i shromážděných informací o zemi jeho původu.

11. Se zřetelem k výše uvedenému krajský soud v souladu s ust. § 78 odst. 7 s. ř. s. žalobou žalobce zamítl, přičemž v této věci rozhodl bez jednání se souhlasem účastníků řízení podle ust. § 51 odst. 1 s. ř. s.
12. Žádnému z účastníků nepřiznal soud právo na náhradu nákladů řízení, neboť žalobce v tomto řízení úspěch neměl a žalovanému v souvislosti s tímto řízením žádné prokazatelné náklady nevznikly (ust. § 60 odst. 1 s. ř. s.).

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost k Nejvyššímu správnímu soudu v Brně ve lhůtě dvou týdnů od jeho doručení.

Podmínkou řízení o kasační stížnosti je povinné zastoupení stěžovatele advokátem, pokud stěžovatel sám nemá vysokoškolské právnické vzdělání.

Ostrava 8. června 2021

JUDr. Petr Indráček

samosoudce